

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Monstris Et Monstrosis, Qvam Mirabilis, Bonvs, Et
Ivstvs, In Mvndo Administrando, Sit Devs, Monstrantibvs**

Stengel, Georg

Ingolstadij, 1647

16. An dentur in rerum natura Centauri, Hippocentauri?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51168](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-51168)

potitus est, ducta vxore Harmione, Draconis sorore. Id Sphinx iniquo animo tulit. Quare, seductis nonnullis ciuibus Sphincium occupauit, incursionibusq; ac insidijs, quæ à Thebanis indigeno sermone ænigmata dicuntur, Cadmum ipsum, & qui illum sequebantur, infestauit. Tandem, proposito præmio, ab Oedipo superata fuit. Hic fabulæ nucleus, hæc est origo. Quamquam postea etiam, ob Megarensium mores, homines lascivii & molles, immò & meretrices, populari conuicio, *Megaricae Sphinges* dicebantur.

§. XVI.

*An dentur in rerum natura Centauri,
Hippocentauri?*

Pingi, & apparere aliquando Centauros, Hippocentauros, Onocentauros, Satyros, similiaq; duplicitis naturę monstra, notissimum est; esse autem in rerum natura valde apud authores dubiū est. Vtrumque è D. Hieronymi verbis licet intelligere, qui, in vita Pauli primi eremitæ, Magni-Antonij describens iter, hæc habet. *Nec plura his. conficit hominem equo mixtum,* cui opinio Poetarum *Hippocentauro vocabulum indidit;* quo viso salutaris impressione si-

gni ar-

1. ad 17.
R. q. 1. 1.
collig. 1.
1. epist. 1.

gni armat frontem, & Heus tu (inquit) quam
nam in parte hic seruus Dei habitat? at ille
barbarum nescio quid infrendens, & frangens
potius verba, quam proloquens, inter horren-
tia ora senis blandum quesuit eloquium, &
dextera protensione manus cupitum indicat-
iter, & sic patentes campos volucrit transmit-
tens fuga, ex oculis mirantis euanuit. Verum
hac utrum diabolus ad terrendū cum simula-
uerit, an (ut solet,) eremus monstrosorum a-
nimantium ferax, istam quoque gignat bestiam,

Ælian. l.
17. cap. 9.
de histor.
animal.

incertum habemus. Dubitat etiam Ælianus,
dum in hunc modum describit: Onocen-
taurum quisquis vidit, non incredibile dicit,
quod fama pernagatum est, Centauros fuisse,
neq; factores, atque pictores in eorum descri-
ptione errasse. Verum siue reuera fuerint, siue
omni cera flexibilior, & ad fingendum habilior
fama illos finxerit, prætereo. De Onocentauro
quidem mihi nanc est animus explicare, que
auditione & fama accepi. Eam ipsum homini
ore, & promissa barba similem esse; & simul
collum, & pectus humanam speciem, similitu-
dinemq; gerere: mammae distantes ex pectori
pendere: humeros, brachia humanam figurā
habere: dorsum, ventrem, posteriores pedes
asino persimiles esse: & quemadmodum as-
num,

num, sic cinericio colore esse: imum ventrem
leniter exalbescere: duplice vsum ei manus
præstare, nam celeritate, ubi sit opus, ea manus
præcurrunt ante posteriores pedes. Ex quo fit,
ut non ceterorum quadrupedum cursu supere-
tur. Ac ubi rursus habet necesse vel cibum
capere, vel aliud quiddam tollere, qui antea
pedes essent, manus efficiuntur. Tumq; non
graditur, sed in seßione quiescit. Animal est
graui animi acerbitate. Nam si capiatur, non
ferens seruitutem, libertatis desiderio ab omni
cibo abhorret, & fame sibi mortem consiſcit.
Hac de Onocentrauro Pythagoram narrare te-
ſtatur Crates ex Mysia Pergamo profectus.

Dubitat etiam, apud Xenophontem Chry-
ſantes. Ita enim legimus: Quo fit ut ma-
ximè ex omnibus animalibus adamem Hippo-
centauros, si fuerunt; qui tum hominis ute-
rentur ante rem consultandi prudentia, & ma-
nuum artificio, tum haberent equi & veloci-
tatem, & vires. Et postea. Itaque hoc sanè
melius est, quam Hippocentaurum esse natū;
Hippocentauros enim arbitror multis carere
bonis, quæ ab hominibus sunt inuenta, ut ijs
scilicet est utendum: multis item carere vo-
luptatibus equis innatis, quonam pacto ijs frui
oportet. At ego si equitare didicero, cùm in-
equo

Xenoph.
lib. 4. de
Cyi pæ-
dia.

equo fuero, agam scilicet, quæ Hippocentauri sunt: cùm ex equo descendero, & cœnabo, & induar, & me quieti dabo, quemadmodum alijs homines. Quare quid aliud sim futuris, quam diuisus Hippocentaurus, ac rursum compositus. Insuper his etiam rebus Hippocentaurum anteibo. Nam ille duobus prospiciebat oculis, duabusq; auribus audiebat: at ego oculis quatuor coniectabo, & quatuor auribus presentiam. Aiunt enim equum manifestare hominibus multa, quæ oculis prospicit; ac multa significare auribus; quæ antè auditu percepit. Quibus verbis alludit ad Poëticæ fabulæ originationem. Dum enim Poëtæ veritates quasdam fictionibus involuerunt, quædam in monstribus ponentes, historias fabulis reddiderunt suspectas famosasque. Sic, quia frenos & strata equorum Peletronius innenit; pugnare ex equo

Plin. l. 7. hist. c. 56. Natal. Theffali; Centauri appellati sunt habitantes

Com. l. 9. cap. 4. secundum Pelium montem. Neque aliam ob caussam Bellerophon Pegaso alato vectus fingitur, quam quia fræno inuento equum celerrimè in omnem partem inflectens Chimæram interemit, ut tradit Pindari interpres. Theffalorum ergò, apud Poëtas, cognomen ab effectu ductum erat, vt

Centauri

Centauri nominarentur. Quia enim eques
stres eorum turmæ procul aspicientibus, &
infrà formam eorum, & suprà manus
vultusque hominum exhibebant *centauris*
similes, *centauri* vocabantur. Sed unde eam
similitudinem hauserunt, si nulli vspiam
fuere centauri?

§. XVII.

Vnde probabile fiat, Centauros esse?

Credibile igitur valde est, dari eiusce-
modi monstra, quæ quia ex parte hominis,
ex parte autem equi, aut asini figura con-
specta sunt, *Centauri*, *Hippocentauri*, aut
etiam *Onocentauri* sunt nuncupata; tam-
etsi enim mihi non persuadeam, ullam esse
Centaurorum verorum gentem, aut po-
pulum, quæ cum Lapithis pugnet, esse ta- *Ouid. lib.*
men, aut certè esse posse eiuscmodi bi- *12. Metā.*
formia animalia, siue ratione prædita, siue
rationis expertia, non dubito, ductus au-
ctoritate, ratione, exemplis. Neque enim *Apul. lib.*
Madaurensis dñntaxat Philosophus eiu- *4. asini.*
scemodi *semiferos* reperiri in terris affir-
mat; sed gratissimus quoq; Propheta Isaías *Ila. 34. 13.*
vastitatem Ierōsolymitanæ vrbis prædi-
cens ait: *Et orientur in domibus eius spinae, &*
ortica, & palmarus in munitionibus eius, &

G. erie